

**Vi äro
fullt
rustade...**

att utföra alla slags
trycksaker fort, väl
och till billiga priser

Gör ett besök eller
ring 170

SVANTESSONS BOKTRYCKERI

AFFÄRSTRYCK • BOKTRYCK • FÖRENINGSTRYCK • BOKBINDERI

Snapphanen

Tidning för
**Kungl. Skånska
Trängkåren**

*

Årgång 2 Maj 1944 Nummer 1

Carl Anderson's
HÄSLEHOLM 7:10
— var det gäller resor —

KARTOR . BREVPAPPER

KARTFODRAL . FILM

RESERVOIRPENNOR m. m.

köper Ni bäst
och billigast hos

Hänells

Erik Olssons

Charkuteriaffär

Solgården . Tel. 648

1:sta klass

Kött . Fläsk . Charkuterivaror

ORDER:

Långhåriga och skäggiga
militärer skola infinna
sig på

Ljunggrens Frisørsalong.

Flott på foten

är den HERRE eller DAM
som köper sina SKOR i

SOLID

*Du, som ligger
i Möllexöd!*

Gör ett besök på

Café Ulla!

**Klickar
Klockan?**

Gå till

Carl Lindbeck & C:o
URMAKERIAFFÄR

STYR

dina steg till

Göingekonditoriet

Vi garanterar, att Du blir nöjd!

Snapphanen

TIDNING FÖR KUNGL. SKÅNSKA TRÅNGKÅREN

Ärg. 2

ANSVARIG UTGIVARE: LÖJTNANT JAMTFJÄLL.
Redaktör och ekonomichef: Depåassistent Manfred

Redaktion:
Vpl. 864—11—40 Liljekvist.
Vpl. 1516—7—43 Lundquist.

N:r 1

DÅ JAG NU

fått anmoda, att skriva några ord i andra numret
av T 4:s tidskrift Snapphanen, vill jag vända mig
till den nyss uttryckta 1942 års klass.

Först vill jag till var och en säga ett hjärtligt
tack för det år, som har gått. När jag deltagit i
övningarna, har jag fäst mig vid många drag av
villighet, fart och pli, vilket allt för mig varit en
stor glädje att iakttaga. Jag har också sett andra
drag, som icke gjort mig lika glad: slarv med
materielens skötsel, för dålig fart, missnöjda och
liknöjda miner. Men jag vill bestämt säga, att de
gladare intryckena äro övervägande, och jag har
— särskilt från de övningar jag själv ledde fr. o. m.
slutet av januari månad — ett bestämt intryck av
att 1942 års klass är väl rustad att fylla sina upp-
gifter, om vi skulle få ett fälttåg.

Därnäst vill jag rikta en maning till Eder att
icke förtrötta under den beredskapstjänstgöring,
som Ni nu utföra. 1½ år i en följd — det är en
relativt lång tid, det erkännes, men vi få betänka
en annan sak, och det är, att de gamla årsklasserna
nu redan ha gjort så lång beredskapstjänstgöring,
att det är på tiden, att de yngre lätta deras börda.
Alltså: ge inte tappt, håll hästar och materiel i god
form och håll Eder själva också i god form utan
slarv i klädsel och uppträdande och med samma
glada humör som vid T 4 ända till sista dagen —
en pinne muck.

Med hälsning från

Kärchefen.

RYKTSMIDERI

Soldat, ur nattens ljuva sömn vak upp,
reveljen går och Pälle väntar ner'i stallet.
Ryck ut till pennfäktarnas rykningstrupp
och öva dig i ädla stalldrängskallet.

Av morgonköld halvt huttrande i ledet
jag ställts av ödets hårda hand.
Vem har väl männe gett beskedet:
O skrivare, med rykt försvara fosterland.

Med ryktedon jag fullt beväpnad
ren darrande i gången står.
Och öket frågar sig med häpnad:
Ej tillhör den väl våran kär.

Jag hör i fjärran krigarns bud,
soldat sig städse manligen förhålle,
vare kungen huld och frukte Gud,
och rädes ej för kronans pälle.

Med ens jag upp i spiltan kom,
jag minnes nu ej hur det hände.
Ack, måtte hästen vara from,
till himlen upp en bön jag sände.

Men kampen såg att rykning ej jag lärt
och börja' genast tråda hästhovsdansen.
I plytet fräckt en klatschig snärt
jag fick av tagelsvansen.

Då i mitt huvud blodet stiger,
ty son jag är av krigare från fordom.
Jag var ett lamm, blir nu en retad tiger
och släpper lös en ljudlig svordom.

I Kronans namn stå still din dj—krake,
om du till äventyrs har livet kärt.
Och aldrig jag har sett på make,
den fruktade han lugnade sej tvärt.

Min första rykt den sista ej skall bli,
ty varje dag vid morgondimmors flykt
en samling män, vars uppgift är att skriva
stapplande mot stallet går till rykt.

Men oss emellan undran ej mer stiger,
vadan rykning till vårt skrivjobb hör.
En svensk soldat han tiger,
han frågar ej varför.

VPL SKRIVARE.

När jag skulle "GÅ PÅ UTSIDAN".

Det var under finsk-ryska vinterkriget, som nedanstående händelser utspelades. Vi lägo med vår båt i New York och skulle gå hem till Sverige. Litet var gick och undrade, om man överhuvud skulle komma hem, ty redan då voro u-båtar och minor i farten och många stolta fartyg hade gått på sin sista resa och sjunkit i djupet.

Vi hade lastat färdigt och skulle utom last ha en del folk över till Europa, bl. a. en del finnar, som skulle hem och slåss för sitt land. De övade sig för övrigt på varandra under hela resan hem, så nog voro de utbildade när de kommo fram, åtminstone i närstrid. Så var det ett par svensk-amerikaner, av vilka en med sin hustru skulle ställa till extra besvär för mig. Det var inte långt ifrån att det kostat mig livet.

Vi stucko ut från New York en mörk kväll. Det var sent och frihetsgudinnan stod där med sin fackla sträckt mot skyn, skarpt belyst av ett otal lampor. På babordssidan låg Coney Island, som har sin lilleputtmotsvarighet i Stockholms Gröna Lund. På Coney Islands berg- och dalbana säger man, att när man åkt där har man bara en sensation kvar — att slå ihjäl sig.

Manhattans skyline med sina skyskrapor sjönko ned under horisonten och det blev alldeles mörkt kring oss med undantag för de egna ljusen, vi förde ombord. Som varande neutrala gingo vi med

alla ljus tända och neutralitetsmärken samt fartygets namn målade på sidorna, allt belyst av strålkastare. Uppå på däck voro också neutralitetsmärken för flygarnas skull. Vädret var kallt och rusligt och upp emot Cap Race på New Foundland kom den av allt sjöfolk så välkända dimman, som alltid hänger över bankarna där. Det är nämligen så, att Golfströmmen och Labradorströmmen mötas i de trakterna, och eftersom den ena är varm och den andra kall blir resultatet en sjusärdeles dimma. Nu var trafiken inte så stor som den är i fredstid, så risken för kollision var minimal.

Så lämnade vi då den sista biten av nya världen och satte på allvar kurs hemåt. Kursen var starkt nordlig för att undvika risk för kontakt med u-båtar och annat otyg. Det var kallt och rått och sjön gick hög. Nordatlanten är inte att leka med så sent på året.

Vi hade emellertid kommit ungefär så långt som i höjd med Grönlands sydspets och det skymde tidigt. Jag törnade till vid fem glas eller för att tala vanligt språk klockan halv elva på kvällen. Jag hade vakten för natten och skulle vara i gång till fem glas nästa morgon eller klockan halv sju, om jag nu skall fortsätta att översätta till "vanligt språk". Roligare kan man ha än att vandra omkring i den iskalla blåsten och då och då få

Vaket öga, säker hand — beredd att värna älskat land.

Under denna maning har kårens pistolskytteklubb startat årets skjut-säsong. Varje helgfri tisdag och torsdag efter kl. 18.00 finns möjlighet att å kårens korthållsbana avlägga prov för det vackra pistolskyttemärket. Medlemsavgiften är 1:— kr. Följ maningen att gå med i pistolskytteklubben.

en sjö över sig, när man minst anar det. Är det ljusst kan man alltid parera sjöarna, men är det mörkt är det värre.

Till mitt jobb hörde bl. a. att se till ordningen ombord, d. v. s. att ingen drullade överbord, att det inte tog eld någonstans, att förhindra slagsmål och att gå emellan om sådant redan hade kommit i gång, det senare hörde inte till det trevligaste förresten. Det är nu en gång så, att om man ingriper i ett slagsmål och ber kontrahenterna att lugna sig, bli de genast rörande eniga om att medlarna är i omedelbart behov av en omgång, varför man, i stället för att avbryta bråket, ofrivilligt kommer att utöka konflikten. Frågan är om inte Nationernas Förbund stupade just på den punkten. Jag tror det, för jag har praktik, och praktik är i alla fall det enda som är något med, som Albert Engström alltid skrev i sina historier från Roslagen.

Nå, klockan började närma sig åtta glas, vilket är uttytt till midnatt. I fortsättningen skall jag försöka att låta bli glasträknungen, för det är nog inte så många på T4, som begriper den sjäsen, och det blir så krångligt att översätta. Det var ganska lugnt ombord fränsett att finnarna hade sin sedvanliga nattövning, men så länge de själva togo vara på särade och för tillfället avsmnade var det ingen fara. Det var sträng ordning i det fallet och var det någon som inte stod pall för en smocka, bars han bort av tjänstvilliga kamrater och kojades. Ordning i allt. Från den sidan var således ingenting att befara, vad det syntes denna kväll. Jag lämnade således de delar av fartyget, som voro upplåtna åt vårt östra broderfolk, och drog mig akteröver för att se, hur våra andra passagerare hade det. Akteröver bodde bl. a. de flesta svensk-amerikanerna, och där hade ibland varit ansatser till verkligt otäcka bråk. Jag gick bords besättningsgång och kom ut på akterdäck, där vinden låg hårt på och sjöarna då och då vråkade in över relingen med ganska god kläm.

När jag kom ut på akterdäck fick jag se en syn, som gjorde, att jag helst velat göra helomvändning på bakdelen och gå upp i rök.

I den knappa belysningen från en lampa satt en stor och grovt byggd karl gränslöse över relingen, full som en alika, och var på väg att slänga sig över bord. Han var endast iklädd ett par blåbyxor och ett par skor, så gudarna vete hur han kunde få det infallet att slänga sig i sjön vid denna årstid och på dessa breddgrader. Men för en full svensk-amerikan är tydligen ingenting omöjligt.

Vid det inre benet hängde emellertid hans

hustru och försökte hålla honom kvar, och medan han sparkade och slog för att komma loss stodo ungefär 10 personer omkring och tittade på utan att göra någonting för att ingripa. Situationen kanske känns igen från tidningsreferat här hemma i Sverige av bråk, där polisen skall anhölla fyllerister och allmänheten på sin höjd hjälper dem, som skall anhållas, mera sällan polisen, som dock är anställd av samhället för att hålla ordning.

Nå, mitt jobb var i alla fall att avstyra bråket, och jag stegade fram, jag erkänner gärna utan större entusiasm, och högg tag i benet, som hustrun redan stretade och drog i. Karlen sparkade och svor på en blandning av svenska och amerikanska och då och då kom en sjö och gav svalka åt det svettiga arbetet. Så småningom släppte mannen på relingen sitt tag och dråsade in på däck med en våldsamt duns. Det första han gjorde var ett smälla till sin hustru tvärs över ansiktet med sin knutna högernäve, så att hon gick i däck och tog räkning för den närmaste halvtimmen. Hon slog dessutom huvudet hårt i däck och låg och rullade i takt med båtens krängningar av och an. Ingen av de omkringstående rörde en fena, det kom bara ett halvhögt mummel, när han slog sin fru. Publiken tyckte tydligen i alla fall att det inte var riktigt fair play att slå en kvinna. Men samtidigt ansågo de antagligen att det var mannens ensak om han ville "gå på utsidan", som man säger till sjöss.

Det där hade jag emellertid inte tid att ägna så mycken uppmärksamhet åt, emedan den äkta mannen gjorde klart skepp till drabbning och beredde sig att ge mig en bredsida av sitt grövsta artilleri.

Som jag redan nämnt var mannen ovanligt kraftigt byggd, och det fanns egentligen inte mer för mig att göra än att taga emot klubbslagen och somna in med äran i behåll. Det dröjde heller inte länge förrän jag vek mig dubbel för ett slag i maggropen och var ur leken. Vad som sedan hände vet jag endast på grund av att en av åskådarna talade om det för mig efteråt.

Min antagonist såg sig triumferande omkring, när jag stöp och lede upp ett hängrin åt de kringstående, varpå han med en svordom gjorde sig beredd att kasta mig över relingen med några ord om att så'na djävlar som jag skulle inte lägga sin näsa i blöt i andras angelägenheter utan borde slängas överbord. Till min lycka tyckte i alla fall en av de kringstående, att nu kunde det vara nog. Han var nämligen proffsboxare från Chicago och hade sina begrepp från boxningsringen fullt klara.

Glimtar från fritidsundervisningen.

V i gjorde ett besök på några kurser i den pågående fritidsundervisningen. Kurserna äro många, varför alla ej kunna besökas denna gång. Både lärare och elever tillfrågades om deras intryck och erfarenheter. Resultatet kommer här nedan.

Under ingenjör Petterssons, Tekniska skolan, ledning pågår en kurs i maskinritning. Lokal är en lärosal på tekniska skolan. Fritidsundervisningens idé är utmärkt. Intresset har varit gott bland dem, som fullföljt kursen och resultatet av elevernas arbete är också bra.

Wester tyckte kursen varit nyttig, men såg gär-

När en karl var knockad, så var matchen slut och det fick inte vara vidare snack om den saken. Han var liten och grov men kvick i nävarna, för det dröjde inte många sekunder, förrän den, som slagit mig i däck, låg bredvid mig och kippade efter andan, medan blodet rann över ansiktet på honom. Tyvärr fick jag inte se honom i det tillståndet. Det skulle nog ha piggat upp mig åtskilligt och gjort mig kurant på ett par minuter.

Nu kom det ett par av besättningspojarna och hjälptes åt att häva en pyts med vatten över den fallne slagskämpan och en annan över hans hustru och så buros båda ned i hytten, där de bodde, och snyggades upp så gott det gick, varefter de lämnades åt sig själva att komma till rätta med sina äktenskapliga besvärligheter. Risken för att det skulle bli mera bråk den natten från den äkta mannens sida var lika med noll, så några besvärligheter för hustruns del voro inte att påräkna inom de närmaste 6 timmarna, och till dess borde väl karlen ha nyktrat till så pass att det gick att tala med honom, någotsånär åtminstone.

Så var den episoden över och jag linkade efter en halv timmes vila vidare på min ensamma vandring runt fartyget för att sköta mitt jobb och eventuellt taga emot flera smällar eller vad det kunde bli. Det övriga sällskapet hade efter hand skingrat sig och gått till kojs, och snart ven den isiga atlantvinden över det tomma däck och sjöarna fortsatte sitt monotona dunkande mot lovarstidans, medan vi stampade vidare hemåt mot Sverige och fredligare förhållanden.

na att den kunde fortsätta ännu ett tag. I detta instämde 723 Olsson, som även tyckte bra om fritidsundervisningen i allmänhet. 281 Svensson som tänker fortsätta på teknisk skola efter tjänstgöringen vid kåren, ansåg sig ha fått en god grund till fortsatt utbildning i ämnet genom kursen. Detta är ju även ett av ändamålen med undervisningen.

Föreståndaren för skogs- och betesgården Olahus, agronom U. Larsson, leder en kurs i jordbruksskötsel och honom och hans elever hittade vi i en lektionsbarack. Han har efter tjänstens slut på lördagarna tagit ut sina elever till Olahus vid Stoby ett par gånger och visat dem försöksgårdens djurbesättning o. s. v., vilket alla voro mycket belåtna med. Självt tyckte han det var roligt att leda kursen och ansåg att den fyllde ett gott ändamål. Eleverna voro alla begeistrade. Vpl. Andersson, 1 komp., tänker övertaga sin faders gård och har haft god nytta av kursen. Spångberg, Mölleröd, smålänning, som har en gård tillsammans med sina bröder ansåg sig ha fått många goda lärdomar. Vol. 1015 Johansson tänker på framtiden, i hän-

delse den ej skulle framlevas på T 4 och ansåg sig ha fått en god allmän inblick i lantbruksskötsel.

I kårens verkstadslokaler funno vi en intresserad skara omkring tyghantverkare Danielsson, som själv tyckte det varit roligt att leda en kurs i motorskötsel och var glad åt det stora intresse eleverna visat.

Fänrik Carlkvist, plutch i sjvtjänst, ansåg att kursen var bra och hade fått många detaljer förklarade, som annars ej beröras. Emanuelsson, 2. komp. var särskilt glad åt de goda praktiska råd han fått under kursen. Vol. Ekstrand, korpralskolelev och vpl. Lindgren hade haft god nytta av kur-

sen, särskilt vad elektriska systemet beträffar.

I en lektionsbarack på annat håll funno vi magister Lovén, som med fart och kläm rycker sina elever med sig i en kurs i svenska språket. Magistern ansåg att undervisningens idé var god, men påpekade att den borde givas större plats så att läxor kunde givas med bättre resultat som följd. Att eleverna uppskattade lärarens arbete var tydligen nog. Vol. Bengtsson, korpralskolelev ansåg sig ha förbättrat sina kunskaper. Sunbring, 2. komp.: "Jag har lärt mig stava nu! Min folkskollärare tyckte inte det var någon idé att lära sig svensk grammatik. Nu har jag på denna korta tid lärt mig en hel del!" Olsson har gått på folkskolor tidigare, men nu fått djupare inblick i svenska språket genom kursen. 2494 Rudolfsson: "Här ha vi fått många praktiska råd för rättstavning! Kursen är bra!"

I fritidsundervisningen förekomma kurser i främmande språk både tyska, engelska och franska, men varken tid eller utrymme medgav besök där. J.

Kompaniafton på tredje.

Själva Luziakvällen samlades tredje kompaniet i matsalen till gemensam fest för befäl och manskap. Vid dukade bord avnjöt man kaffe med dopp samt anrättningarna, som serverades från en provisorisk scen i salens mitt. Överste och överstinman Hagberg spred genom sin närvaro glans över festen.

Klockan halv åtta spelade kompaniets jazzkapell upp en klämmig melodi och samtliga medverkande sjöng: "Vi ska alla va glada tillsammans!" Kapten Mörner hälsade i ett mycket uppskattat anförande de närvarande, varefter programmet tog sin början. Korpral Lindblad och bröderna Annmo hade av bifallet att döma lyckats sammanställa ett tilltalande program. Festens estetiska höjdpunkt var utan tvekan Lucias intåg med sina två tärnor. Det var andlöst tyst omkring ljuskranen och Luciasången. Programmet i övrigt bjöd på framträdanden av bl. a. trollkarl, solosångare, jazzkapellet med vokalister och uppläsare. Det spelades även en sketch, i vilken befäl och manekap i viss utsträckning förmodligen kunde känna igen sig själva. Efter ett kort anförande av kårchefen slutade festen med samma melodi, som inlett densamma. Men nu sjöng man: "Vi ha alla vatt glada tillsammans". E.

«Bara en deckare!»

”Vad läser du? — Jaså, bara en deckare!”

Är det någon som aldrig hört ovanstående eller liknande reflexion? Säkerligen inte, ty den är så vanlig och så betecknande för en stor del av svenska folket, att det inte skulle skada med en liten utredning.

Den egentliga detektivromanen uppstod i England och U. S. A. under mitten på 1800-talet. Dess genombrottsnamn var Edgar Allen Poe som bland mycket annat även efterlämnade några s. k. skräckromaner. Efter honom simmade genren någon tid i dödvatten för att så småningom runt sekelskiftet slå ut igen i full blom — men med ganska blandade frukter, ty samtidigt som Conan Doyle's odödliga Sherlock Holmes, den finurlige Joseph Rouletabille m. fl. uppträdde även sådana diskutabla underverk som Nick Carter, Lexton Blahe et compagnie.

Ödet ville att litteraturen under så gott som samma tid skulle hemsökas av så vitt skilda riktningar som missromanen i sin prydno och pekoraldetektivromanen. Skulle en den tidens kritiker taga parti för eller emot, så var valet ganska lätt, ty den förra romanarten kunde i någon mån ha sina förtjänster, medan Nick Carter-typen helt saknade sådana. Följden blev ett ramaskri bland den "bildade" allmänheten, naturligt nog mest överklassen; ett ramaskri, som tyvärr kom att misskreditera all detektivlitteratur och detta långt fram i våra dagar.

Jag skulle tro, att det är denna eller dessa fördomar som alltjämt sitta i. Dessutom måste ju, här liksom överallt, i en sådan mängd böcker, som detektivromanerna svällt ut till, finnas rötäg, som rätteligen i pressen fått den grövsta kritik, och människan är nu en gång sådan, att hon bättre kommer ihåg skandaler än succéer.

Hur är det då med vår tids detektivromaner?

Först som sist kan nog fastslås, att med undantag för vissa veckovis utkommande billighetspublikationer är kvaliteten på det stora hela taget ganska god. De verkligt goda detektivromanerna skrivas f. n. endast i de anglosachsiska länderna sedan fransmännen lagt av (tyskarna — Europas tredje litterära folk — ha aldrig kunnat och kom-

mer aldrig att kunna skriva goda detektivromaner, därtill är deras temperament alldeles för trögt!).

Namn som Agatha Christie, Dorothy Sayers, Quentin Patrick, Freeman Wills Crofts, Ellery Queen och ett par till äro den moderna detektivlitteraturens mestare. På en fullgod detektivroman ställer konnässören inte bara kravet på spänning och oväntad upplösning utan även synnerligen starka krav på god dialog, miljö- och personskildring. I sin essay "Detektivlitteratur" (Sällskap för en eremit) betonar Frans G. Bengtsson, en av Sveriges största kännare av litteratur i allmänhet, att dialogen är detektivromanförfattarens enda uttrycksmedel för sina karaktärer och därför måste vara stilistiskt och psykologiskt fullgod.

Att inte miljöskildringen är eftersatt torde varje läsare av Dorothy Sayers' "De nio målarna" eller Quentin Patricks "Profilen" kunna skriva under på. I den förra har författaren lyckats locka fram atmosfären på den dimmiga engelska landsbygden på ett sätt, så mäterligt att vilken erkänd kapacitet som helst på området svärigen skulle ha gjort det bättre.

Detektivromanen läses och har utvecklats därför att den skänker sin läsare spänning och en absolut avkoppling. Många bemärkta män ha hämtat vila och vederkvickelse från det dagliga livets snärj och vedermodor genom att på kvällen läsa en detektivroman och söka mäta sin skarpsinlighet med romandektivens.

Du, som anser detektivromanen vara smutslitteratur, tag och läs en, gärna av ovan nämnd författare, och Du skall snart finna, att detektivromanen är något annat än "bara en deckare".

Pivot.

Säkrast.

Det är övning i användande av skyttegropar. Löjtnanten utlade texten:

— Om vi nu tänker oss att fienden rycker av från tre sidor och på den fjärde ligger ett berg, vad gör Karlsson då?

— Jag gräver min grav, löjtnant.

E N S A M.

Nu dagen lider mot sitt slut,
jag står vid Finja strand.
Snart solens strålar plånats ut
mot horisontens rand.
Där borta dock de dröja kvar,
de sista Hovdala hon spar.

Historiens blad Din saga klär,
som våra ord förmå.
Din egen stumma skildring är
långt mera skön än så.
Den djupt i själen tränger ner
och gömmer där, vad ögat ser.

Och kanske stod han här på lur
med bössans hane späänd,
en senig, litet satt figur
mot stigens krökning vänd.
Se där, vid ekens grova stam
just nu en fora skymtar fram.

En vindil trädens kronor rör.
Hör, Eols harpa låter.
I väster dagen blodröd dör,
och natten nalkas åter.
Jag vaknar upp, min fantasi
flyr bort med Eols melodi.

Muséets fond fått Din staty,
Du gamle snapphane.
Där blickar Du på välkänd vy,
vår tids barn Du mane:
"På fädrens vis för äran strid
till landets väl i evig tid."

Du gamla stolta riddarborg
från sagans medeltid.
Göinges glädje, fiendernas sorg
i mången bitter strid.
Du står där än trots tidens tand,
belyst av solens sista brand.

Kanhända här på samma plats
på samma sten som jag,
för länge se'n stod "Lille Mats"
en sådan vacker dag.
Då låg ej över nejden frid,
då glödde hat och svek och strid.

Hans bössa höjs — en blix, en knall
och hästars vilda sken.
Nu blixtrar det bak varje tall
och varje mossig sten.
Och snart man foran plundrat har,
till skogs med bytet stigmän drar.

Men mörkret tättnar mer och mer,
jag börjat gå mot stan.
Så spökligt blekfat måne ser
på skogens fur och gran.
Nu jag nått våra minnens mark
till stadens vackra hembygdspark.

En sjöresa I KRIGSTID

Vi räknade i almanackan och diskuterade om vi skulle kunna fira jul hemma i Sverige. Vi, d. v. s. besättningen på fartyget, hade sedan länge givit upp hoppet om att kunna hinna till Göteborg i laga tid, alltså före julafton, och det såg mörkt ut. En liten ljusning sista veckan hade varit att vi haft vinden rätt akterifrån och glidit fram i en verkligt flott och drivande, medvind och gjort god fart, men ändå.

Vi kommo sydväst ifrån och hade varit länge på väg. De varmare breddgraderna lågo bakom oss och vädret blev allt kallare och ruggigare ju mer vi nalkades gamla Europa, som hade så svårt att hålla fred. Att sjön inte var säker som i fredstid tänkte vi inte mycket på, bara undrade hur det skulle gå med julen. Det var i mitten på december och gick allt väl, kunde det lyckas. Bara skepparn gav fadren i att gå in till någon engelsk visitationshamn, men det såg galet ut med den saken.

Vi gingo med kurs på Butt of Lewis, nordspetsen av Hebriderna, och eftersom britterna hade för vana att beordra in lastbåtar till Kirkwall på Orkneyöarna, kunde vi nästan svära på att hamna där och då försvann nog chansen att få fira svensk jul. Kirkwall ligger på nordsidan av den största ön i Orkney-gruppen och på sydsidan av samma ö ligger Englands stora flottbas Scapa Flow, välkänd av alla sjöfarare och andra med förresten.

Nå, dagarna gingo och nätterna med, och en vacker dag rundade vi Hebriderna och — — — sätter inte båten näsan rätt på Orkney. Det var inte utan att litet var både tänkte och sade fula ord om skeppare i allmänhet och vår i synnerhet, men han hade väl sina order från rederiet och hade bara att lyda. Han ville väl hem han som andra, som hade någon hemma väntande på sig. Det värsta var, att ju närmare vi kommo brif-

tiska farvatten, ju större blev risken att råka ut för minor, torpeder och tyska bombflygare, men det var bara att se glad ut ändå och hoppas på det bästa.

Så länge man håller sig på rätt sida om vattenytan får man inte klaga. Vi tyckte i alla fall att engelsmännen inte hade med oss att göra, och varför skulle vi taga risken för att de och tyskarna inte kunde hålla fred? Men det lönade sig inte att tänka på sådant, maskinerna dunkade vidare och vi kommo allt närmare Orkney men såg inte röken av de brittiska bevakningsfartygen, och inte kunde vi gå genom minspärrarna utan minlots, det hade varit detsamma som självmord. Ett helt dygn gingo vi väntande på britterna mellan Orkney och Shetlandsöarna och till slut, när vi nästan givit upp hoppet, kom en liten kommisbåt sticande genom sjöarna och signalerade åt oss att följa i kölvattnet. All right, runt med rodet och full fart efter den lilla byttan, som dansade där framme med en kanon fram på backen.

Fort gick det inte. Vår lilla vägvisare gjorde nog inte mer än 6 knop i de stora sjöarna, så vi tyckte att vi kröpo fram genom Atlantens väldiga dyningar med snigelfart.

Nå, allting har en ände, och fram på eftermiddagen gick "kroken" i botten vid Kirkwall, mitt ibland ett 40-tal andra fartyg av olika storlek och nationaliteter, mest norrmän och svenskar. Flera "transare" lågo och ryckte i sina kättingar och ett par jättestora norrmän sågo ut som om de legat länge nog och väntat och tänkte sticka till sjöss med eller utan lov.

Ombord till oss kommo emellertid ett par brittiska sjöofficerare med en rad flottister i släptåg, alla med full beväpning och de meniga med bajonett på. Precis som om vi kommit dit med vår fredliga båt för att knycka ön. Alla kameror

blevo tagna i beslag för den tid vi lägo i Orkney, så några fotografier har jag tyvärr inte till den här artikeln. Där fanns annars ett par praktiga hål i marken efter tyska bombflyget, som hade varit värda en plåt. Men krig är krig och ingen idé att protestera.

Sedan ordnade britterna sig vid ett par bord i stora matsalen ombord och så fingo vi besättningsmän defilera förbi och ropas upp en efter en. Förmodligen för att inte någon tysk eller annan misstänkt individ skulle smuggla sig genom spärren till Skandinavien för vidare befordran till das grosse Vaterland.

Allting gick emellertid bra. Ingen blev antastad, och sedan de snokat genom alla hytter och nosat i skrymslen och vrår, fingo vi order att inte ett enda ljus fick vara tänd efter mörkrets inbrott och till daggryningen, detta för att inte vägleda de tyska bombflygarna, vilka då och då gjorde ögruppen den äran av ett besök med ty åtföljande bombkastning. Då vi inte själva hade större lust att få en 500 kg bomb i ögat, följde vi noga instruktionerna, och jag, som hade nattvakten, "lånade" blå målarfärg och målade glödlampan i min ficklampan blå för att inte ljusstrålen skulle bli så skarp, om jag behövde använda den. Förresten har jag ficklampan kvar, och glödlampan är fortfarande blå som ett minne från min ofrivilliga visit på Orkney under detta andra världskrig.

Det mörknade, och mörka voro också utsikterna att hinna hem till Sverige i tid för julen. Många fingo ligga veckor och vänta i visitationshamnarna, ty papper och annat sändes till undersökningscentraler i England för kontroll och det var inte något att göra åt den saken utan endast tiga och svära över det förbaskade kriget.

Natten föll emellertid på och jag lunkade runt, snavande och svärande över tagändar och allsköns

bråte på däck, för att inte tala om när man stötte ihop med någon, som tröstat sig med ett par whisky och var i krigarhumör, men i mörkret försvarade man lätt, och en gång lämnade jag en antagonist i den tron, att han skällde ut mig, när han i själva verket höll föredrag för en livbåt. Jag drog mig nämligen stillsamt tillbaka utan att han märkte det, så full som han var.

Efter natt kommer dag, och dagen kom med en överraskande nyhet. Först trodde vi det var vad man till sjöss kallar kabyssorder, men en av kockarna svor på, att han hört en av styrmännen tala om avgång redan samma kväll. Likaväl som i det militära tror man sällan på en glad nyhet till sjöss förrän man sett den i praktiken, men fram på kvällskvisten voro motormännen i gång i maskin, och ankaret gick upp vått och skinande.

Vi voro klara och stucko till sjöss. Undret hade skett. Kommo vi nu bara över till Norge utan att ha gått på en mina, så var saken i stort sett klar. Visserligen funnos minor längs norska och svenska kusten också, men då har man i alla fall större chanser att komma i land antingen i en livbåt eller simma. Men den tiden den sorgen. Nu gingo vi genom en becksvalt decemberrätt med kurs på Haugesund i Norge, det var rakaste vägen. Sjön gick hög och en första klassens snöstorm ven i tackel och tåg som extra uppmuntran, där fartyget gick fram genom de rasande sjöarna med c:a 15 knop.

Som vanligt hade jag nattvakt och var på däck hela natten. Ofta stod jag vid relingen och stirrade ut över vågtopparna efter de svarta djävulsredskapen, vilka betydde oåterkalleligen "muck" för hela besättningen, om vi gått på i det vådret.

Det fanns ingen chans att få ut en båt i den sjön och så mörkt som det var. Aldrig har jag så intensivt spejat efter en kust som den natten, när julen vinkade i öster och vi närmade oss norska kusten. Ingen, som i lugn och ro med fast mark under fötterna sitter på sitt kontor, kan förstå, hur det känns, att så där utan att kunna ingripa gå och vänta på en eventuell hädanfärd. Inte för att någon ombord var rädd, men det är i alla fall otrevligt att inte veta, om man nästa minut fortfarande står på däck eller är en liten ängel på ett moln (alternativt någonting annat).

Det var med verklig lättnad Norges kust i gryningen dök upp över horisonten, och jag kom att tänka på orden i "Landkjending", där Olaf Trygvasson, vikingen, som är på väg till Norge, frågar sig när han får se just vad jag såg: "Vad är detta för mur i havsbrynet?" Tyvärr kommer jag

Trikå-Norden

Trikå
Strumpor
Underkläder

Norregat. 1 . Tel. 2

FEM FARLIGA F

I soldatens osäkra och farofyllda liv är det framför allt fem ting, som äro riskabla och måste undvikas eller bemästras. Alla fem börja med F — detta kan tjäna såsom en minnesregel för dem som ha svårt för att komma ihåg. Jag skall här gå igenom dem i tur och ordning allt efter deras farlighet.

inte säkert ihåg, vad det heter på norska, men det överlämnar jag till den ärade läsaren att taga reda på. Ring och fråga magister Knutsson. Han brukar visserligen bara fråga, men det är inte för tidigt, att han svarar någon gång också. Omväxling är tidens lösen. Hälsa bara inte från mig, för jag vill inte ha något otalt med herr Knutsson.

Well, vi nådde Norge vid en plats, som heter Kopervik, inte långt från Haugesund, och fingo norsk lots för vidare gång längs kusten, neröver mot Sverige. Vi rundade fyren vid Lindesnäs, Norges sydspets, korsade i lugn och ro Oslofjorden och kommo in på svenskt vatten vid Koster utanför Strömstad, där vi utbytte den norska lotsen mot en svensk.

Så bar det i väg igen. Längs den steniga, låga bohuslänska kusten plöjde vi söderut.

Det var lugnt och gott väder och ett par minusgrader. Vi passerade Smögen, nordväst om Lysekil, litet senare hade vi Pater Nosterskären i sikte och på efternatten dök Vingas kraftiga fyr upp rätt förut. Lotsen sade visserligen, att vi inte kunde vara säkra för minor, förrän vi kommit innanför Vinga, men vad gjorde det. Flögo vi i luften, så var det på svenskt vatten, och man får inte ha så stora pretentioner här i livet och kanske inte i fortsättningen heller, för den delen. Vad vet jag.

Tidigt på morgonen rundade vi Vinga och lade om kursen österut, på Göteborg.

Saken var klar, vi kommo till kajen två dagar före julaften och vi fingo fira jul hemma i Sverige, vilket ingen av oss vågat hoppas. Men det kan gå bättre än man tänkt sig, fast inte är det oftå, det kan jag skriva under på när som helst, och med det slutar jag och önskar Snapphanens läsare ett gott nytt år.

P.-F. Var och en som har haft p.-f. vet vad det vill säga. P.-f. kan komma oväntat, plötsligt, som en tjuv från en klar himmel, eller länge väntat och absolut säkert, såsom daguoiff om kvällarna. Symtom på p.-f. är retligt lynne, dålig nattsöm, i svåra fall även oförmåga att riktigt koncentrera sig på tjänsten förenad med uppkäftighet och därav följande ytterligare tråkigheter. I riktigt elakartade fall kan det hända, att den drabbade sjukskriver sig, en desperat åtgärd i en desperat situation.

Liksom transporttjänsten i sjukvården indelas i olika svårighetsgrader 1—8, det sistnämnda innefattande även gullstol, finns det olika former för p.-f. Följande äro kända:

P.-f. 1. Den lindrigaste formen av p.-f.; tiden tillbringas på luckan under meditation över nästa lördag och utskrivande av permisssedel för densamma.

P.-f. 2. Komplicerat p.-f. Den angräpnaste vistas i firurimatsalen under diskning och servering. På lediga stunder underhåller han elden i furirbaracker och mässar. En tröst är dock, att denna svåra form av p.-f. endast drabbar mycket förtjänta och beryktade element, som under veckan på flera sätt bevisat sin värdelöshet. Skriftlig instruktion åtföljer alltid p.-f. 2.

P.-f. 3. Detta är den värsta formen av p.-f. Det

Gott

till sista droppen

är

Möreks Kalaskaffe

Tel. 24 . Hässleholm

drabbar oppkäftiga individer och åtföljes av recidiv. Det kan bli kroniskt, vilket emellertid inträffar ytterst sällan — till all lycka.

Ty-Fus. Varje nyinryckt rekryt darrar vid detta hemska ord. Han anar vad det betyder, och genom hörsägnen får han veta, att det innebär tre (3) sprutor i bröstet. Den första är svår, den åtföljes av kvälningar och illamående, den andra är värre, den föranleder frossbrytningar och krampanfall och den tredje slutligen bringar döden. Rekryten förstår genast, att detta är ett av de mest verksamma medlen för den allmänna krigsmansfostran. Ty-Fusgifftet insprutas i rekryten med en s. k. paratyfusspruta, väl bekant för alla sjukvårdare. Om man har skött sig fint under den senaste tiden, kan man till och med få svänga på sprutan.

Furir. Detta ord är besläktat med det latinska furie, som ju betecknar vildsinta gudomligheter. Furir blir man nu ganska lätt på 1½ år och detta yrke rekommenderas på det varmaste. Att få gå omkring och visitera gevär och bajonetter har alltid varit min önskan: "Skall en bajonett se ut på det viset?" — "Nej, furir." — "Varför ser den ut så då?" — "Vet ej, furir." Furiren har i ett sådant samtal en mycket tacksam roll att spela. De enda invändningar han behöver befara är på sin höjd sådana som "ej uppfattat" och "jag har gjort den ren i dag." På båda dessa kunna dräpande svar ges, svar som kommer den skyldige att tänka på sin söndagspermission.

En furirs farlighet kommer först och sist fram vid visitationer. Om en furir skulle råka godkänna piskningen på en modell-Å-kappa, måste han betraktas som synnerligen oförarglig. En oduglig och ointresserad soldat lär nämligen som straff i underjorden kunna vänta sig att få piska en mo-

... förlova Er?

Köp ringarna i
N. Selanders
Guldsmedsaffär

dell Å dammfri. Genom ivrigt piskande kan soldaten emellertid dokumentera sig såsom en osjälvvisk och välmenande man.

Om man möter en furir på gatan, hälsar man. Om man inte hälsar, får man ta konsekvenserna. Det gör många.

Furirerna håller till på särskilda luckor och i särskilda baracker. Dit bör man inte gärna gå. Går man likväl dit, är det emellertid nödvändigt att uppträda städat, annars kan furiren komma att tänka på ens söndagspermission.

Flicka. Detta f är ju som vi vet en aning mera civilt än de föregående men kan det oaktat vålla soldaten mycket obehag — liksom f. ö. motsatsen; det beror på hur soldaten sköter sig, kanske en smula också på hur flickan sköter sig. Liksom i fråga om furirer kan vi indela flickorna i farliga och ofarliga — men i detta fallet tror jag att man bör föredra de farliga.

Som det sista i ordningen av F-en ha vi flaska. Denna får under inga omständigheter förvaras i skåpen — d. v. s. den flaska det här är fråga om. På senaste tiden har emellertid bruket av denna ödesdigra flaska gått avsevärt tillbaka, den moderne soldaten känner snart till begreppet flaska endast i samband med B-armol.

Översten kommer in i ett logement på studentkompaniet. Till några mannar, som han tror vara studenter, riktar han ett militäriskt: Goddag studenter!

Lång pinsam paus.

— Varför svarar ni inte, när jag hälsar?

En av mannarna svarar:

— Vi är inte studenter, överste, vi är malajer.

Översten:

— Goddag kamrater.

Lärdomens privilegier.

Instruktion pågår vid en studentpluton. Furiren förklarar kulans gång.

— Hur kommer det sig, att kulan går i en båge och inte rakt fram innan nedslaget? Det kan Persson, som är en lärd man, säkert förklara?

Persson: — Det beror på dekadensens nonchalans.

Furiren: — Alldeles rätt . . . hm . . . ja . . . eller rättare sagt tyngdlagren.

Idrotten vid T4 år 1943.

Idrottsarbetet för år 1943 börjar lida mot sitt slut. Man kan med stor glädje konstatera, att det varit ett verkligt gott idrottsår. I alla detaljer ha inte de uppgjorda planerna kunnat följas. Detta har varit till stor besvikelse för många, men däråt har inte varit något att göra, enär detta beror på de förhållanden, som äro rådande ute i världen. Idrottsföreningen har organiserat sitt arbete på olika sektioner, och deras arbete har många gånger inte varit lätt, beroende på att idrotten inte uppskattas till fullo på alla håll. Det mesta har dock kunnat genomföras något så när, och i det följande skall lämnas en översikt av den gångna säsongen.

Inom den fria idrotten ha de största framgångarna noterats. T4:s löpare höra nu till den skånska eliten och ha i alla sammars tävlingar fört kårens färger med heder. De mest framgångsrika ha varit furirerna Angtoft och Stridsberg. Tillsammans med furir Wansjö och vpl korpral Wiklander erövrade de det första DM-tecknet till T4 genom att vid tävlingarna i Landskrona vinna stafettlöpning 4x1500 m överlägset. T4 var okänt för alla andra lag, och den ende som trodde på sina pojkar var lagledaren depåass Manfred. När så svagaste man vid tävlingen sänkte sitt personliga rekord från 4 min 26 sek till 4 min 13 sek, visste lagledaren att segern var T4:s. Vid DM-tävlingarna i Eslöv vann sedan furir Angtoft det 2:a DM-tecknet för året genom att i överlägsen stil vinna löpning 1500 m. Vid Göingemästerskapen vunnos alla individuella löpningar utom en av representanter för T4. Vid stafettlöpningar inom göingekretsen har T4:s lag gjort sig fruktat. Sålunda vanns samma söndag både Vinslöv runt och Strömsnäsbruk runt på nya rekordtider. Stommen i stafettlaget har varit serg Gussing, furirerna Angtoft, Stridsberg, Nilsson och Svensson samt vpl korpral Wiklander. Segern i Vinslöv vanns bl a över IFK Kristianstad med SM-övertäckningen Perborg i laget. I hopp och kast ha framgångarna inte varit så stora. Den mest framgångsrika har varit vpl Hedström, som vid kårmästerskapen vann alla grenar han startade i. Proven för riksidrottsmärket äro ännu inte fullt slutförda, men man kan konstatera att antalet prov ökat

högst avsevärt. Med denna ökning bör T4 få en fin placering bland Sveriges regementen och kårer.

Fältidrottsmärket är ju varje soldats strävan att erövr. I år har det nedlagts mycket arbete på kompanierna för detta märke. En tävling mel-

lan kompanierna om flesta antalet erövrade märken vanns av löjtn Jämtfjälls kompani, som häfgenom visade sig ha de bästa soldaterna.

Fotbollen har i år inte varit så framgångsrik som i fjol beroende på att skördepermissionen kom vid den tidpunkt, då militärmästerskapet skulle äga rum. En kompaniserie har i alla fall ägt rum, och här visade sig kaptan Mörners kompani som det starkaste.

Bergströms
Pappershandel

Stor sortering av

Pappersvaror - Skrivmateriel
Kontorsartiklar, alla slag

Skämt och allvar i Mölleröd.

"Längtan heter min arvedel . . ."

Att just detta ord av den svenske skalden fick anslå tonen vid vår förläggningssafton i Mölleröd den 6 dec. i fjor, tycks måhända omotiverat för de flesta, som inte själva känt isoleringen och ensamheten fånga en som sitt byte, som inte sett höstdis och novemberskymning sänka sig tunga över den stora skogen och våra gråa bostäder. Men den som själv varit med om detta, vet hur man då får nöja sig med att längta. Men han vet också, hur ensamheten och isoleringen knyter gemenskapens band mellan alla oss som beskärts samma öde.

Något av detta tror jag fick sitt uttryck i nämnda förläggningssafton. Vi kunde i skämt och friskt allvar dränka alla bekymmer och för ett ögonblick glömma tristessen. Motsättningar suddades ut och eventuella klyftor överbryggades. Jag tror, att den kvällen i någon mån lärde oss att alla känna oss som soldater i samma armé.

Programmet var en blandning av skämt och allvar. Sent skall vi glömma vår H. C. Andersen-expert Liebermann, som på ett förträffligt sätt föredrog "Prinsessan på Aerten", för att inte tala om vår stora "trollkarl" Mr Goldini's framträdande. Genom sina "mystisk—magisk—idiotiska" rörelser gör han det omöjliga möjligt — och tvärtom.

Kvällens toppunkt var nog den sketch, där pojarna fick tillfälle att (på ett synnerligen slående och förtjänstfullt sätt förresten) framställa en alldaglig scen från en av våra kompaniexpeditioner. Som bekant är det alltid roligt för oss meniga att skämta med våra förmän, och i all synnerhet då dessa förstår att uppskatta ett ärligt skämt så, som fallet var hos oss här.

En särskild eloge är våra präktiga lottor värda. De bjöd oss på kaffe med det härligaste dopp, som de själva bakat och därför måst offra en stor del av sin fritid. Det bidrog i allra högsta grad till att göra det festligt.

Det var för oss en aldeles särskild heder och glädje att översten och överstinnan Hagberg ville delta i vår lägerafton. Inte minst tackar vi för den film kårchefen visade och de ord han riktade till oss.

Men det var som sagt inte bara skämt och glam. Det friska allvaret fick också plats, som sig bör. Fänrik Kjellgren förde genom sin briljanta deklamationsförmåga våra tankar bort från ljus och värme, hemtrevnad och lek bort till det karga all-

PRISTÄVLAN.

Snapphanen utlyser härmed en ny pristävlan. Den här gången gäller det att kunna lista ut, vem som skrivit eller sagt följande bevingade ord:

1. Stig då åt sidan, så att solen får lysa på mig.
2. Paris är väl värt en mässa.
3. Det är skönt för skalden att få sova.
4. Grev Arvid, ni har blivit ett huvud högre, sedan jag såg er sist.
5. Öst är öst och väst är väst och aldrig mötas de två.
6. Krossa den skändliga.
7. Aven du, min Brutus.
8. Man äger ej snille för det man är galen.
9. Blod, svett och tårar.
10. An en gång lär jag väl komma igen!

Lösningarna skola vara inkomna före 31/5 44. Först öppnade iätta lösning belönas med 5:— kr.

Resultat av pristävlan.

Pristävlan i vårt förra nummer har nu avgjorts, och den lycklige vinnaren av femman blev vpl 545 Larsson, 2. komp. T4.

De rätta svaren voro:

1. Bibeln; Höga Visan av Salomo.
2. Hamlet av William Shakespeare.
3. Gösta Berlings saga av Selma Lagerlöf.
4. Karolinerna av Verner von Heidenstam.
5. Borta med vinden av Margaret Mitchell.

var, som nu vilar över vårt finska broderfolk. I ett par dikter tolkades den stämning, som rymmes i några få ord: makt — våld — hat — lidande. Vi kunde ana något av det fruktansvärda, där alla ord blir små. Men med tacksamhet minnes vi den slående kontrasten mellan dessa och orden i Julens heliga fridsepistel, vilken avslutade vår lägerafton. om hur våldet och hatet trots allt skall duka under för den stora, gudomliga Friden, som till slut skall råda. På traditionellt Mölleröds-vis utgjordes nämligen sista punkten på programmet av korum med krigsmannabön och psalm.

Dessa rader vare så skrivna som en hälsning från oss i Mölleröd men ock som ett tack till de f. d. 5.-kompanister, vilka i hög grad bidrog till att göra det festligt och höja stämningen vid vår lägerafton.

J—n.

Kaffebrödet från
Weséns och Cecils!
Konditorier!

Hulda Pålsson, Finja

MANFAKTUR-, SPECERI-
och DIVERSEAFFÄR

Telefon 3

**VÅR-
ekiperingen**

ordnas bäst och billigast hos

Anna Håkansson & Co Efr.

(Hulda Bergstrand)

Tel. 30 JÄRNVAGSGATAN 21 Tel. 30

Ring 868

vid behov av BIL

Bilar dygnet runt

Hässleholms Bilstation

(Vid Stadsparken)

När det gäller

Blommor

Iris Blomsterhandel

BLOMSTERFORMEDLING

G. VANNERBERG
ELEKTROAFFÄR

TELEFONER:
Affären 503
Bostaden 633

Elektr. apparater, Armatur, Radio.
Installationer för ljus och kraft.

ENTREPRENÖR FÖR
Hässleholms Stads Elverk
Svdsvenska Kraftaktiebolaget

Gör Edra inköp i
LAGERQVISTS
Herrekipering

Nytorget.

Goda kvalitéer och låga priser.

DROTT
Fotografisk Ateljér & Magasin

Tel. 163 FRYKHOLMSGATAN Tel. 163

TOSTINGS

BAGERI och KONDITORI
Tel. 784

Rekommenderas!

Vi äro
fullt
rustade...

att utföra alla slags
trycksaker fort, väl
och till billiga priser

Gör ett besök eller ring

170, Hässleholm

SVANTESSONSS BOKTRYCKERI

AFFÄRSTRYCK • BOKTRYCK • FÖRENINGSTRYCK • BOKBINDERI

Snapphanen

NUMMER 2 — DECEMBER 1944 — ÅRGÅNG 2

TIDNING FÖR **Kungl. Skånska trängkåren**